

natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening
Gelderland

Plangebied: De Bruuk traject M5/M6, Groesbeek
Opsteller(s): K. van Veen

natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Gelderland

Ondertitel	Plangebied: De Bruuk traject M5/M6, Groesbeek
Opsteller(s)	K. van Veen
Datum	15-08-2018
Versienummer	02
Rapportkenmerk	ER20180704v02
Aantal pagina's	38
Opdrachtgever	BWZ ingenieurs
Contactpersoon	H. Zwart
Collegiale toets	F.A. van Meurs
Wijze van citeren	Veen, van, K., 2018. natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Gelderland. Plangebied: De Bruuk traject M5/M6, Groesbeek. Rapportkenmerk ER20180704v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Omgevingsverordening Gelderland.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Planning.....	12
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	13
4.1 Wet natuurbescherming.....	13
4.2 Omgevingsverordening Gelderland.....	14
5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	19
5.1 Algemeen.....	19
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	20
5.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	23
5.4 Nationaal beschermde soorten.....	26
6 Conclusies en aanbevelingen.....	31
6.1 Beschermde gebieden.....	31
6.2 Beschermde soorten.....	32
7 Geraadpleegde bronnen.....	35
7.1 Literatuur.....	35
7.2 Internet.....	35
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	37

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van BWZ ingenieurs heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: De Bruuk traject M5/M6, Groesbeek. De aanleiding voor dit verzoek zijn hydrologische herstelmaatregelen in het kader van de PAS (Programma Aanpak Stikstof) waarbij de waterloop van de Ashorstersloot (traject M5/M6) wordt verlegd (zie verder hoofdstuk 3.2). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 Doel

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Omgevingsverordening Gelderland.

1.3 Leeswijzer

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

Aan de ligging van de trajecten die zijn ingetekend op de verschillende kaartjes/afbeeldingen in hoofdstukken 3, 4 en 5 kunnen in dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. De ingetekende tracé's kunnen enkele meters afwijken van de officiële inrichtingstekeningen.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en plantsoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie Tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

¹ www.rvo.nl

² Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermden soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod.

2.2 Omgevingsverordening Gelderland

In de Omgevingsverordening Gelderland zijn het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de Groene Ontwikkelingszones (GO) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de Omgevingsverordening zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

De Groene Ontwikkelingszone (GO) bestaat uit gebieden met andere bestemmingen dan natuur binnen de begrenzing van het NNN (in Gelderland wordt dit het GNN genoemd: Gelders Natuur Netwerk) alsmede weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen. De Groene Ontwikkelingszone is ruimtelijk verweven met het GNN en hangt daar functioneel mee samen. In de Groene Ontwikkelingszone wordt ingezet op versterking van de samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

De Omgevingsverordening Gelderland, Artikel 2.7, geeft de volgende randvoorwaarden aan nieuwe ontwikkelingen binnen een GNN-gebied:

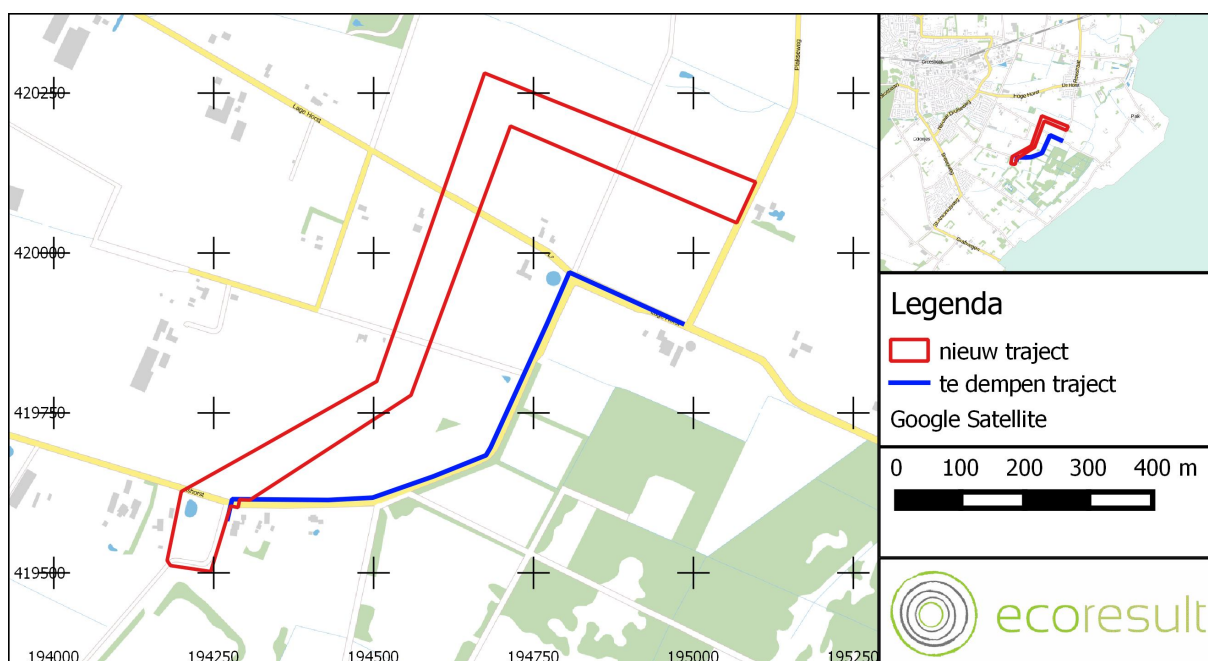
In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt, tenzij:

- a. *geen reële alternatieven aanwezig zijn;*
- b. *sprake is van redenen van groot openbaar belang;*
- c. *de negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en*
- d. *de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, het oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.*

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen aan de noordwestzijde van het natuurgebied De Bruuk, te Groesbeek, gemeente Berg en Dal, provincie Gelderland (afbeelding 1).

Afbeelding 1: Schematische ligging van het nieuw te ontwikkelen tracé (rood omkaderd) en het te dempen tracé (blauwe lijn), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

- Het plangebied voor het nieuwe tracé van de Ashorstersloot (rood omlijnd in 1) is gelegen ten noorden van het Natura 2000-gebied de Bruuk en bestaat uit een tracé van circa 40 meter breed door bestaand agrarisch gebied. In het plangebied zijn 3 percelen met agrarisch grasland aanwezig en 1 perceel met aardappelen. De percelen worden van elkaar gescheiden door middel van smalle houtwallen met eiken, enkele berken en een onderbegroeiing van struiken en kruiden van voedselrijke bodems zoals lijsterbes en braam.
- Bebouwing is in het plangebied afwezig. Dichtstbijzijnde bebouwing is aanwezig langs de Lage Horst op een afstand van circa 15 meter.
- Open water is aanwezig in de vorm van een poel in het zuidelijk deel van het

plangebied en afwateringskanaaltjes langs de Lage Horst.

- Verlichting is in het plangebied afwezig.
- Het overig deel van het plangebied betreft de bestaande waterloop van de Ashorstersloot langs de Ashorst (blauwe lijn in 1). De Ashorstersloot is hier circa 2 tot 3 meter breed en heeft een variërende waterdiepte van 20 tot 40 centimeter diep. De bodem bestaat afwisselend uit een laag slib of zand bovenop een kunstmatig aangelegde stenen bedding. De Ashorstersloot heeft steile oevers die begroeid zijn met ruigtekruiden van voedselrijke gronden zoals akkerwinde, brandnetel, dovenetel, ridderzuring en liesgras. Binnen het tracé zijn meerdere stenen duikers aanwezig alsmede een metalen overstortsluis.

Zie Bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

De voorgenomen ontwikkeling betreft de verlegging van de waterloop van de Ashorstersloot (zie 1). De Ashorstersloot wordt opnieuw aangelegd en omgeleid door bestaand agrarisch landschap. Hiervoor is een strook van circa 40 meter breed aangewezen. De werkzaamheden bestaan uit:

- het graven van de nieuwe waterloop,
- het vergraven van het omringende land,
- rooien van bomen binnen het tracé.
- Het dempen van het huidige tracé

Een deel van de huidige waterloop van de Ashorstersloot zal worden gedempt (de blauwe lijn zie 1).

3.4 *Planning*

De exacte planning van de voorgenomen activiteiten is op dit moment nog niet bekend. De afronding van de uitvoering vindt plaats in 2021.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied is gelegen grenzend aan het Natura 2000-gebied De Bruuk (zie 2). Gezien de aard van de voorgenomen ontwikkeling en de afstand van andere Natura 2000-gebieden tot het plangebied hoeft alleen rekening gehouden te worden met de doelstellingen van dit Natura 2000-gebied.

Rondom het plangebied komen in totaal zes kwalificerende habitattypen binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied voor, waarvan er ééntje officieel is aangewezen in het aanwysbesluit (H6410 Blauwgrasland). De maatregelen hebben als beoogd effect de drainage van kwelwater door de omringende watergangen tegen te gaan en hiermee de kweldruk vergroten en het langduriger vasthouden van het kwelwater binnen het hele Natura 2000-gebied. Door het verhogen van de kweldruk en het vasthouden van het kwelwater zal de buffercapaciteit van de bodem herstellen en wordt de verzuring verminderd. Een (significant) negatief effect op de instandhoudingsdoelen voor het habitatype H6410 kan op basis van voorliggende informatie op voorhand worden uitgesloten. Er zal geen areaal Natura 2000-gebied verdwijnen.

Afbeelding 2: Het plangebied (globaal rood omkaderd en blauwe lijn) grenzend aan het Natura 2000-gebied De Bruuk. Kaartbron: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natura2000

4.2 Omgevingsverordening Gelderland

4.2.1 Gelders Natuurnetwerk

Afbeelding 3: Het plangebied (rode lijn) omringd door het Gelders NatuurNetwerk.
Bron: <http://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=1c5de9624b42440b8e1af80c25add9c5>

Enkel het meest zuidwestelijk gelegen deel van het traject is aangewezen als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en heeft als beheertype N10.01: Nat Schraalland (zie 4). Het gebied is onderdeel van het GNN gebied De Bruuk.

De huidige situatie in het GNN betreft een met een metalen hek omheinde weide. In 2017 werd het gebied nog gebruikt als paardenweide en was enkel gazon aanwezig. In de huidige situatie vindt er geen/nauwelijks beheer plaats en is het gebied overwoekerd door hoge grassen. Temidden van het perceel ligt een ge-eutrofiëerde ondiepe poel.

Voor het gehele gebied de Bruuk zijn kernkwaliteiten³ opgesteld door de provincie:

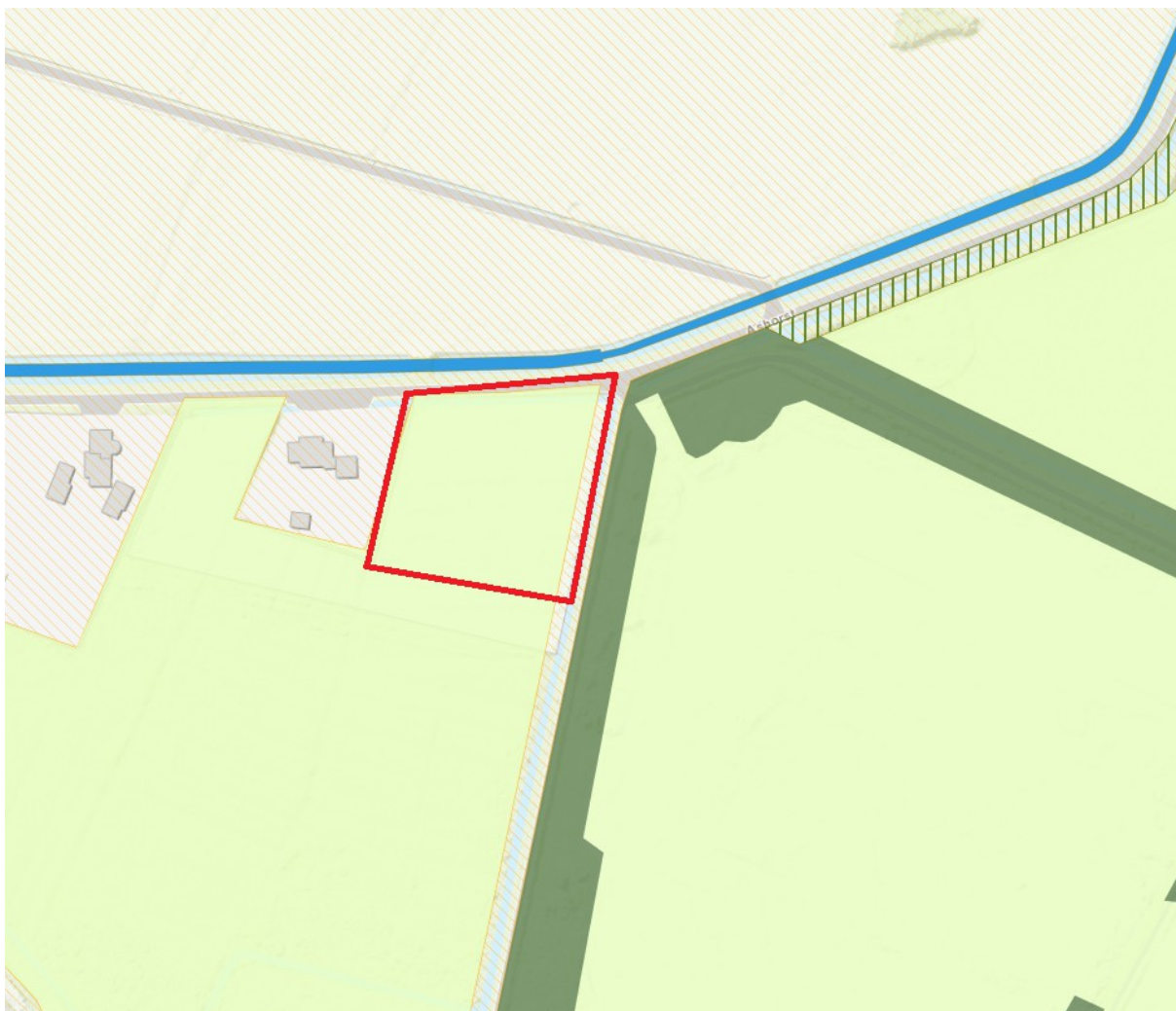
- Laagste deel van hoefijzervormig, door stuwwal omsloten bekken met kleinschalig landschap: laagten met dekzandruggen; basenrijke kwel en bijzondere blauwgraslanden, heischrale graslanden en vochtige bossen in De Bruuk
- onderdeel van Nationaal Landschap Gelderse Poort
- Parel en N2000-gebied De Bruuk: grootste blauwgrasland van Gelderland; laagste punt van het Bekken van Groesbeek; afwisseling van natte graslanden met wilgen- en elzenstruwelen en eikenbossen; botanisch zeer rijk; ook rijk aan reptielen, amfibieën en dagvlinders (o.a. zilveren maan)

3 https://geopub.prvgld.nl/dataset/POVE_B_Kernkwal_deelgeb/109535.html

- leefgebied das
- cultuurhistorische waarden van verkavelingsstructuur en coulissenlandschap, oude ontginningen
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
- rust, ruimte, donkerte
- ecosysteemdiensten: recreatie, rust, drinkwater
- alle door de Wet natuurbescherming beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

Van alle hiervoor genoemde kernkwaliteiten is het plangebied van voorliggende quickscan niet van groot belang. Bijzondere habitats als blauwgrasland, natte graslanden, wilgen/elzenstructuren en botanisch rijke biotopen zijn niet aanwezig. Het plangebied heeft tevens geen waarde voor recreatie.

Er is bij dit project geen sprake van reële alternatieven. De locatie van de maatregelen staat vast mede als de nieuwe inrichting van de waterlopen. De werkzaamheden zijn noodzakelijk in het kader van natuurherstel/kwaliteitsverbetering in het kader van de PAS om verdere verzuring van het gebied te voorkomen en de aanwezige habitattypen en natuurdoeltypen in stand te houden. Door de verlegging van de waterloop zal het oppervlakte Nat Schraalland mogelijk enkele meters over het hele traject verdwijnen maar zal de kwaliteit van het gebied sterk toenemen. Het totale oppervlakte van het GNN niet afnemen. In de huidige situatie bestaat het gebied uit een onbeheerd ruig grasland (voormalige paardenweide). Het oppervlakte van het GNN en de samenhang van de gebieden en de verschillende natuurbeheertypen blijven in stand. Daarnaast zal de functie van het gebied ook niet veranderen. Het blijft natuur en waardevol onderdeel van het GNN. Negatieve effecten treden niet op.

Afbeelding 4: Deel van het plangebied dat binnen het GNN valt. Het beheertype betreft N10.01 Nat schraalland. Bron: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natuurbeheerplan

4.2.2 Bescherming van houtopstanden

In het nieuwe traject van de Leigraaf (buiten de bebouwde kom) zal ter hoogte van de Lage Horst een bomensingel worden doorsneden waardoor bomen gekapt zullen moeten worden. Het exacte aantal te kappen bomen is niet bekend maar uitgaande van een 40 meter brede strook ter plaatse van de singel kan redelijkerwijs uit gegaan worden van kap van meer dan 20 bomen. Voor de werkzaamheden dient een melding gedaan te worden bij het bevoegd gezag. Daarnaast geldt er een herplant plicht voor de te kappen bomen.

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 29-06-2018 door K. van Veen, ecologisch deskundige⁴ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten in en rondom het plangebied. De gepresenteerde NDFF-waarnemingen zijn maximaal 5 jaar oud.

Daarnaast is het Natura 2000-beheerplan gebruikt voor nuttige soortinformatie (Dienst Landelijk Gebied en Staatsbosbeheer 2016). Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig.

Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

Voorliggende natuurtoets heeft een geldigheid van maximaal 3 jaar na uitvoering van het onderzoek.

⁴ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boornvalk	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Havik	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Huismus	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Roek	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Steenuil	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km
ZwarteWouw	Vogels met jaarrond beschermde nesten	0 - 1 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF - natuurtoetshulp.nl 04-07-2018.

In 2018 is het te dempen gedeelte van de Ashorstersloot onderzocht op de aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van grote gele kwikstaart. Dit onderzoek is uitgevoerd door K. van Veen van Ecoresult B.V. op 23 april 2018 en 7 mei 2018. Tijdens dit onderzoek zijn geen individuen, vaste rust- en verblijfplaatsen en is geen essentieel functioneel leefgebied aangetroffen.

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Zowel de agrarische graslanden, doorkruisende bomensingels als de Ashorstersloot zijn ongeschikt voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Gebouwen zijn in het hele plangebied afwezig. Direct naast de Ashorstersloot en de agrarische graslanden zijn gebouwen aanwezig. Langs de Ashorst is huismus waargenomen in de tuinen van de aanwezige woningen. Deze bebouwing is potentieel geschikt voor huismus. In het plangebied is geen (potentieel essentieel) functioneel leefgebied voor huismus aanwezig. Dichte (jaarrond groene) struiken zijn afwezig in het plangebied.

Zowel de agrarische graslanden, doorkruisende bomensingels als de Ashorstersloot zijn ongeschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. In het plangebied zijn langs de Lage Horst en is het verlengde van de Ashorst bomen aanwezig. In deze bomen zijn geen boomnesten aanwezig die door vogels met jaarrond beschermde nesten gebruikt kunnen worden. In 2016 en 2017 zijn broedvogelonderzoeken uitgevoerd in de Bruuk. Jaarrond beschermde nesten in bomen zijn afwezig in, of in de directe omgeving van het plangebied. In 2017 zijn geen territoria van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen aangetroffen.

De agrarische graslanden en doorkruisende bomensingels zijn geschikt als functioneel leefgebied (foerageergebied) voor roofvogels (buijzerd, kerkuil, havik, ransuil, sperwer), maar niet essentieel. In de directe omgeving is ruim voldoende vergelijkbaar alternatief habitat aanwezig.

5.2.2.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zogenaamde categorie 5-soorten). De bomen in het plangebied zijn geschikt voor nieuwe nesten van ekster en zwarte kraai.

5.2.2.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is daarnaast potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (struik-, weide-, en boombroeders) zoals kievit, tureluur, merel, houtduif, putter en tijtjaf. Nesten van deze vogels vallen (in dit geval) alleen tijdens het broedseizoen (broedseizoen is grofweg periode 15 maart t/m 15 augustus) onder de bescherming van de Wnb.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats in gebouwen en bomen kan worden uitgesloten. Direct naast het plangebied bevindt zich bebouwing die geschikt is voor vaste rust- en verblijfplaatsen. Op voorhand zijn negatieve effecten op huismus uitgesloten. De werkzaamheden beperken zich tot de waterlopen en de oevers. De bebouwing wordt op geen manier aangetast en ligt op ruime afstand (>10 meter), waardoor negatieve effecten door externe werking van geluid en trillingen is uitgesloten. Aanwezigheid van geschikte nestplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in

bomen is tevens uitgesloten. Aanvullend onderzoek heeft plaatsgevonden in 2016 en 2017. In of grenzend aan het plangebied zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig. Schadelijke effecten treden niet op. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Er hoeven geen aanvullende maatregelen getroffen te worden en er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten aangevraagd te worden.

5.2.3.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen omstandigheden die jaarronde bescherming van deze nesten rechtvaardigen. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogels. Er vindt geen grootschalige bomenkap plaats in het plangebied. Er zijn daarnaast talrijke alternatieven in de directe omgeving. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van niet jaarrond beschermde soorten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord). Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

5.2.3.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is hiernaast potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels, zoals kievit, tureluur, merel, houtduif, putter en tjiftjaf. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Kamsalamander	Amfibieën	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	0 - 1 km
Gladde slang	Reptielen	0 - 1 km
Zandhagedis	Reptielen	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	0 - 1 km
Franjestaart	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Waternvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Boomkikker	Amfibieën	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	1 - 5 km
Sterlijke witsnuitlibel	Insecten - Libellen	1 - 5 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	1 - 5 km
Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km

Tabel 3: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF - natuurtoetshulp.nl 04-07-2018.

In 2018 is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van poelkikker. Met name de twee poelen op de kruising van de Lage Horst/Ashorst en de poel ten zuiden van de Ashorst (binnen het plangebied) is extra aandacht naar uit gegaan. Tijdens dit onderzoek zijn geen poelkikkers vastgesteld binnen het destijds aangewezen plangebied en het gebied er om heen (waaronder voorliggend tracé). In de poelen zijn bastaardkikkers aanwezig.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Gebouwen zijn in het totale plangebied niet aanwezig. Geschikte bebouwing is wel aanwezig grenzend aan het plangebied, langs de Lage Horst en ten zuiden van de Ashorstersloot.

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. In de in het plangebied aanwezige bomen aan de Lage Horst en in het verlengde van de Ashorst zijn geen boomholten of scheuren aanwezig.

Het plangebied is potentieel geschikt als functioneel leefgebied (vliegroute en foerageergebied) voor vleermuizen maar heeft op voorhand geen essentiële functie. In de directe omgeving zijn voldoende alternatieven aanwezig waar blijvend gebruik van kan worden gemaakt. De bomenrijen in het plangebied zijn geen onderdeel van een langer lint dat gebieden met elkaar verbindt.

5.3.2.2 *Reptielen en amfibieën*

Aanwezigheid van kamsalamander is in het plangebied niet uitgesloten. De poel in het plangebied, ten zuiden van de Ashorst, is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor de soort. Geschikt habitat voor winterverblijfplaatsen in de vorm van houtwallen, steenstapels, houtstapels of dood hout zijn binnen het plangebied afwezig. De Ashorstersloot is ongeschikt voor de soort wegens de aanwezigheid van stromend water. Het plangebied is ongeschikt voor de volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige poelkikker, zandhagedis, gladde slang, heikikker en boomkikker. Geschikt habitat voor gladde slang in de vorm van halfopen landschap en droge bossen zijn afwezig. Geschikt habitat voor poelkikker, heikikker en boomkikker in de vorm van stilstaand water met een goed ontwikkelde watervegetatie is (uitgezonderd de poel ten zuiden van de Ashorst) afwezig. Het enige open water betreft de (stromende) Ashorstersloot. Zandhagedis komt voor op de hogere zandgronden in het Duitse Reichwald en het Groesbeekse bos.

5.3.2.3 *Overige Habitatrichtlijn soorten*

Het plangebied is matig geschikt voor drijvende waterweegbree. Open water is in het plangebied enkel aanwezig in de vorm van de Ashorstersloot en een stromende zijslot langs de Lage Horst. Het hele plangebied is tijdens het veldbezoek onderzocht. Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen, derhalve is aanwezigheid uitgesloten. Derhalve is aanwezigheid uitgesloten. In het plangebied zelf is geen groot open water aanwezig, dit sluit de aanwezigheid uit van de bever en otter uit. Geschikt habitat voor rivierrombout (rivieren met zandige oevers of plekken met slib) en sierlijke witsnuitlibel (stilstaande poelen met plompe bladeren) is afwezig.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In deze effectbeoordeling worden de habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterend onderzoek – potentie biedt. In dit geval betreft dit potentie voor verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van kamsalamander.

5.3.3.1 *Kamsalamander*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats en essentieel functioneel leefgebied voor kamsalamander. Geschikt habitat is aanwezig in de poel ten zuiden van de Ashorst. De planontwikkeling kan invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen en functioneel leefgebied.

Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor kamsalamander is niet noodzakelijk. De werkzaamheden die worden uitgevoerd in het kader van de PAS zijn goedgekeurd door de provincie Gelderland waardoor de ontheffingsplicht komt te vervallen. Aanvullend onderzoek is in het kader van de algemene zorgplicht niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht.

Op voorhand uitgaande dat kamsalamander in het plangebied aanwezig is dienen de volgende maatregelen getroffen te worden:

- De aanwezige poel dient te worden gedempt buiten de kwetsbare periode van voortplanting, in de periode september tot en met februari, wanneer de kamsalamander niet in het water aanwezig is maar gebruik maakt van de winterverblijfplaatsen
- Het dempen van de poel dient te worden uitgevoerd onder toezicht van een ecologisch deskundige. Aanwezige fauna dient te worden weggevangen en te worden verplaatst naar geschikt habitat in de directe omgeving.

Indien de poel gedempt dient te worden binnen de voortplantingsperiode van kamsalamander is eerst aanvullend onderzoek noodzakelijk om afwezigheid vast te stellen. Aanvullend onderzoek naar kamsalamander wordt uitgevoerd in de periode mei – september, met als voorkeursperiode mei-juni (onderzoek adulten), door middel van één veldbezoek. Het onderzoek wordt uitgevoerd door middel van E-DNA óf een combinatie van schepnetbemonstering en zaklamp-vissen na zonsondergang.

5.4 Nationaal beschermde soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Gelderland
Alpenwatersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Nee
Bastaardkikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
aardbeivlinder	Insecten - Dagvlinders	0 - 1 km	Nee
bruine eikenpage	Insecten - Dagvlinders	0 - 1 km	Nee
grote vos	Insecten - Dagvlinders	0 - 1 km	Nee
grote weerschijnvlinder	Insecten - Dagvlinders	0 - 1 km	Nee
zilveren maan	Insecten - Dagvlinders	0 - 1 km	Nee
Vliegend hert	Insecten - Kevers	0 - 1 km	Nee
Bosbeekjuifer	Insecten - Libellen	0 - 1 km	Nee
Hazelworm	Reptielen	0 - 1 km	Nee
Levendbarende hagedis	Reptielen	0 - 1 km	Nee
Ring slang	Reptielen	0 - 1 km	Nee
Akkerdoornzaad	Vaatplanten	0 - 1 km	Nee
Akkerogentroost	Vaatplanten	0 - 1 km	nee
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	0 - 1 km	nee
Beekprik	Vissen	0 - 1 km	nee
Aardmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Bosmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Bunzing	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Das	Zoogdieren	0 - 1 km	Nee
Dwergmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Eekhoorn	Zoogdieren	0 - 1 km	nee
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Ree	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Rosse woelmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Steenmarter	Zoogdieren	0 - 1 km	nee
Veldmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Vos	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Wezel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Wild zwijn	Zoogdieren	0 - 1 km	nee
Woelrat	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 0- 1 km van het plangebied. Bron: NDFF - natuurtoetshulp.nl 04-07-2018

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Gelderland
Vinpootsalamander	Amfibieën	1- 5 km	Nee
Beekrombout	Insecten - Libellen	1- 5 km	Nee
Dreps	Vaatplanten	1- 5 km	Nee
Glad biggenkruid	Vaatplanten	1- 5 km	Nee
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	1- 5 km	Nee
Korensla	Vaatplanten	1- 5 km	Nee
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	1- 5 km	Nee
Wilde weit	Vaatplanten	1- 5 km	Nee
Boommarter	Zoogdieren	1- 5 km	Nee
Damhert	Zoogdieren	1- 5 km	Nee

Tabel 5: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 1- 5 km van het plangebied. Bron: NDFF - natuurtoetshulp.nl 04-07-2018

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Het plangebied bestaat nagenoeg volledig uit agrarisch grasland of akkers met aardappelen. Op enkele delen zijn smalle houtwallen aanwezig. De oevers van de Ashorstersloot bestaan uit ruigtekruiden van voedselrijke gronden zoals akkerwinde, brandnetel, dovenetel ridderzuring en liesgras. Volgens het bronnenonderzoek in, of in de omgeving van, het plangebied voorkomende beschermde soorten betreffen akkerogentroost, grote leeuwenklauw, dreps, groot spiegelklokje, wilde weit, wilde ridderspoor, glad biggenkruid en akkerdoornzaad. Het habitat in het plangebied bestaat uit agrarisch grasland, akkers met aardappelen en enkele smalle houtwallen. De hier genoemde soorten betreffen zeldzame akkerkruiden van voedselarme structuurrijke akkers die tevens veel worden ingezaaid. Derhalve is aanwezigheid in het plangebied uitgesloten.

5.4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is ongeschikt voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van damhert, boommarter, wild zwijn, steenmarter, eekhoorn en das. Burchten zijn niet aanwezig, bos is afwezig en bomen met boomholten zijn niet afwezig. In het plangebied zijn geen eekhoornnesten in de bomen waargenomen. Derhalve is aanwezigheid uitgesloten. Het plangebied is geschikt als functioneel leefgebied voor das, damhert, wild zwijn en steenmarter.

Het plangebied is tenslotte geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Gelderland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel, bunzing, wezel, hermelijn, konijn, ree, vos en verschillende soorten muizen.

5.4.2.3 *Amfibieën en reptielen*

Het plangebied is geschikt als functioneel leefgebied voor de ringslang. Geschikt habitat voor de ringslang is aanwezig in de vorm van open water met een goed ontwikkelde oevervegetatie langs het te dempen traject aan de Ashorst. Geschikt habitat voor vaste rust- en verblijfplaatsen van ringslang in de vorm van broedhoppen, grondholen of rotte boomstronken is afwezig. Geschikt habitat voor hazelworm en levendbarende hagedis in de vorm van droge bosgebieden is afwezig.

Voor overige soorten niet vrijgestelde reptielen en amfibieën is het plangebied ongeschikt vanwege het ontbreken van geschikt habitat. De verspreiding van de alpenwatersalamander en vinpootsalamander beperkt zich tot de hoger gelegen bossen en kleinschalig landschap op enige afstand tot het plangebied. Het plangebied is verder enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Gelderland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad.

5.4.2.4 *Dagvlinders en libellen*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van (in de omgeving voorkomende) beschermde dagvlinders en libellen. Geschikt habitat voor bosbeekjuffer in de vorm van beschaduwde, zuurstofrijke natuurlijke beekjes en stroompjes met een goede waterkwaliteit zijn afwezig.

Geschikt habitat voor beekrombout in de vorm van oevers met afzettingen van slib of fijn zand is afwezig. Geschikt habitat voor de grote weerschijnvlinder, zilveren maan en aardbeivlinder is afwezig in het plangebied. Geschikt habitat voor grote weerschijnvlinder in de vorm van wilgen is afwezig. De zilveren maan is in de Bruuk met succes geïntroduceerd in 2007 (Dienst Landelijk Gebied en Staatsbosbeheer 2016). De verspreiding van de soort ligt echter buiten het tracé van de werkzaamheden (Bron: mond. Med. Staatsbosbeheer, 2017). Geschikt habitat voor de aardbeivlinder in de vorm van groeiplaatsen van tormentil in een kruidenrijke omgeving is afwezig. Het plangebied is ongeschikt voor de grote vos, iep als waardplant ontbreekt binnen het plangebied waardoor aanwezigheid is uitgesloten. De kleine ijsvogelvlinder is op basis van het habitat uit te sluiten. In het plangebied zijn geen bosranden met een goede overgangsvegetatie met kamperfoelie aanwezig waardoor aanwezigheid is uitgesloten. Het plangebied is ongeschikt voor de bruine eikenpage. Geschikt leefgebied in de vorm van grotere eikenbossen met een bloemrijke onderbegroeiing op (hogere) zandgronden is niet aanwezig.

5.4.2.5 *Overige Nationaal beschermde soorten*

Het plangebied is ongeschikt voor overige nationaal beschermde soorten. Rottende boomstammen van eiken ontbreken waardoor geschikt habitat voor het vliegend hert ontbreekt. Stromend water is in het plangebied aanwezig maar vanwege de afwezigheid van grindbedden in de Ashorstersloot is geschikt habitat voor de beekprik niet aanwezig.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de nationaal beschermde soorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterende onderzoek – potentie biedt.

5.4.3.1 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is geschikt als functioneel leefgebied voor das, damhert, wild zwijn en steenmarter maar heeft op voorhand geen essentiële functie voor de populaties. Er is in de omgeving ten alle tijde voldoende geschikt leefgebied waar blijvend van gebruik kan worden gemaakt.

5.4.3.2 *Ringslang*

Het plangebied is geschikt als functioneel leefgebied voor ringslang, echter is dit niet essentieel. Door de werkzaamheden zal het tracé van de Ashorstersloot worden verlegd en zal een deel van het tracé langs de Ashorst worden gedempt (zie paragraaf 3.3). Het te dempen deel ligt langs een relatief druk gebruikte weg en dit deel van de Ashorstersloot verbindt geen afzonderlijk leefgebied. In de Bruuk blijft (ook met inachtneming van alle andere werkzaamheden) voldoende geschikt leefgebied aanwezig waar de ringslang van gebruik kan maken zolang de werkzaamheden voortduren. Beschikbaarheid van dekking en voedsel in de vorm van amfibieën en kleine vissen blijven in en rondom het gebied voldoende beschikbaar.

5.4.3.3 Vrijgestelde soorten

Aanvullend onderzoek naar de nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt, is niet noodzakelijk⁵. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

5 <https://www.gelderland.nl/Wet-Natuurbescherming-Beschermde-soorten-ontheffing>

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Het plangebied is gelegen grenzend aan het Natura 2000-gebied De Bruuk. De algemene kernopgave is vertaald naar concrete doelen. Hierdoor zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor één habitatype: H6410. Een (significant) negatief effect op de instandhoudingsdoelen voor het habitatype H6410 kan op basis van voorliggende informatie op voorhand worden uitgesloten. Er zal geen areaal Natura 2000-gebied verdwijnen.

De effecten van de ontwikkelingen op het Natura 2000-gebied zijn reeds uitvoerig beschreven. Voor een volledige beschrijving wordt verwezen naar het rapport van de natuurtoets van Van Veen, 2017⁶.

6.1.1 Omgevingsverordening Gelderland

Enkel het meest zuidwestelijk gelegen deel van het traject is aangewezen als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Van alle hiervoor genoemde kernkwaliteiten is het plangebied van voorliggende quickscan niet van groot belang. Bijzondere habitats als blauwgrasland, natte graslanden, wilgen/elzenstructuren en botanisch rijke biotopen zijn niet aanwezig. Het plangebied heeft tevens geen waarde voor recreatie.

Het totale oppervlakte van het GNN niet afnemen. In de huidige situatie bestaat het gebied uit een onbeheerd ruig grasland (voormalige paardenweide). Het oppervlakte van het GNN en de samenhang van de gebieden en de verschillende natuurbeheertypen blijven in stand. Daarnaast zal de functie van het gebied ook niet veranderen. Het blijft natuur en waardevol onderdeel van het GNN. Negatieve effecten treden niet op.

6.1.2 Bescherming van houtopstanden

In het nieuwe traject van de Leigraaf (buiten de bebouwde kom) zal ter hoogte van de Lage Horst een bomensingel worden doorsneden waardoor bomen gekapt zullen moeten

6 Van Veen, 2017

worden. Voor de werkzaamheden dient een melding gedaan te worden bij het bevoegd gezag. Daarnaast geldt er een herplant plicht voor de te kappen bomen.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats in gebouwen en bomen kan worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Er hoeven geen aanvullende maatregelen getroffen te worden en er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten aangevraagd te worden.

6.2.1.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor nieuwer nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten, te weten ekster en zwarte kraai. Nesten van deze vogels vallen (in dit geval) alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogels.

Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.2.1.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogels. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) worden uitgevoerd dient een deskundig ecooloog bij het werk te worden betrokken en te controleren op aanwezige, in gebruik zijnde nesten. Op aanwijzing van betreffende persoon dient het werk te worden uitgevoerd teneinde in gebruik zijnde nesten van vogels niet te verstoren.

Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

6.2.2.1 Kamsalamander

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats en essentieel functioneel leefgebied voor kamsalamander. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor kamsalamander is niet noodzakelijk. De werkzaamheden die worden uitgevoerd in het kader van de PAS zijn goedgekeurd door de provincie Gelderland waardoor de ontheffingsplicht komt te vervallen. Aanvullend onderzoek is in het kader van de algemene zorgplicht niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Voorafgaand uitgaande dat kamsalamander aanwezig is dienen aanvullende maatregelen getroffen te worden om

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

6.2.3.1 Vrijgestelde soorten

Het plangebied is geschikt voor soorten die in de provincie Gelderland zijn vrijgesteld. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, egel en diverse muizensoorten zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

6.2.4 Samenvatting beschermde soorten

Soortgroep	Onderzoeksperiode											
	Januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Kamsalamander												

Tabel 6: Benodigd aanvullend onderzoek en onderzoeksperiodes. In het oranje is de voorkeursperiode voor het onderzoek weergegeven.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 Literatuur

Dienst Landelijk Gebied en Staatsbosbeheer, . 2016. *Beheerplan Natura 2000-gebied 069 De Bruuk*.

Dienst Landelijk Gebied en Staatsbosbeheer, . 2015. PAS-gebiedsanalyse 069 De Bruuk.

Dik, P.E. & Buitelaar, R.W. 2016. *De Bruuk; Inrichting waterlopen*. SWECO, Arnhem

Veen, van, K., 2017. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Gelderland. Plangebied: De Bruuk, Groesbeek. Rapportkenmerk ER20170809v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

7.2 Internet

Begrippen

- pas.bij12.nl/begrippen

Beschermde soorten

- NDFF Verspreidingsatlas – <https://www.verspreidingsatlas.nl/>
- Wilde Planten – <http://wilde-planten.nl/>
- Reptielen en amfibieën – <http://ravon.nl/>
- Vogels – <https://www.sovon.nl/>
- Libellen en vlinders – <https://www.vlinderstichting.nl/>

Gelders Natuurnetwerk

- <https://gldanders.planoview.nl/planoview/omgevingsplannen/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc03>
- http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natuurbeheerplan
- <http://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=1c5de9624b42440b8e1af80c25add9c5>

Gedragscode

- <http://www.stadswerk.nl/Themasenprojecten/groenwerkt/wetnatuurbescherming/Ged>

ragscodeRuimtelijkeOntwikkelingenInrichting/default.aspx

- <https://mijn.rvo.nl/gedragcodes-overige-organisaties>

Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN)

- <http://geodata.rivm.nl/gcn/>

Kadaster

- <https://bagviewer.kadaster.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <http://app.natuurtoetshulp.nl/>

Natura 2000

- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=6&id=n2k57&topic=doelstelling>
- http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natura2000
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx

Natuurwetgeving

- <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>
- www.rvo.nl

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Kennisdocumenten

- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Spelregels EHS

- <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2007/07/01/spelregels-ehs-beleidskader-voor-compensatiebeginsel-ehs-saldobenadering-en-herbegrenzen-ehs>

Vleermuisprotocol 2017

- <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Zuidelijk deel van het plangebied. Rechts de voormalige paardenwei (onderdeel GNN).
Foto: Koen van Veen | Ecoresult B.V.

Agrarisch grasland waarin het nieuwe tracé wordt aangelegd. Foto: Koen van Veen | Ecoresult B.V.

Te dempen deel van de Ashorstersloot langs de Ashorst. Foto: Koen van Veen | Ecoresult B.V.

Aardappelveld waardoor het nieuwe tracé wordt gelegd. Foto: Koen van Veen | Ecoresult B.V